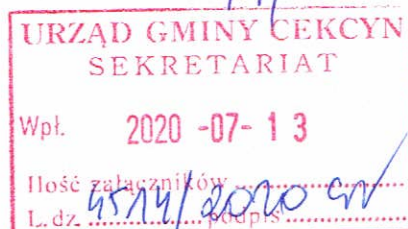

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
DEPARTAMENT WSPÓŁPRACY Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM

Warszawa, 07 lipca 2020 r.

DWST-WSST.356.2819.2020.AJ

Pan
Jacek Brygman
Przewodniczący Konwentu
Wójt Gminy Cekcyn

Dotyczy: Stanowiska nr 1/2020 Konwentu Wójtów Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie wysokości subwencji oświatowej na rok 2020.

Szanowny Panie Przewodniczący,

zgodnie z projektem ustawy budżetowej na rok 2020, przekazanym do Sejmu 24 grudnia 2019 r. (wraz z autopoprawką), wynagrodzenia nauczycieli wzrosną o 6% od 1 września 2020 roku, a środki na ten cel są uwzględnione m.in. w części oświatowej subwencji ogólnej na 2020 rok.

Zgodnie z projektem ustawy budżetowej część oświatowa subwencji ogólnej wynosi 49 mld 835 mln 775 tys. zł. W stosunku do 2019 r. kwota subwencji jest wyższa o 2 mld 928 mln 281 tys. zł, tj. o 6,2%. Wzrost subwencji uwzględnia m. in. sfinansowanie skutku przechodzącego podwyżki o 9,6% wynagrodzeń nauczycieli od 1 września 2019 roku.

Wypłatę podwyższonych wynagrodzeń nauczycieli od 1 września 2020 r. umożliwią również oszczędności wynikające z różnicy między prognozowaną liczbą etatów a danymi rzeczywistymi wynikającymi z Systemu Informacji Oświatowej (z uwzględnieniem zmian w strukturze zatrudnienia nauczycieli w podziale na stopnie awansu zawodowego).

Łączna kwota części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na rok 2019 wynosiła 46.907.494 tys. zł. Była ona wyższa w odniesieniu do kwoty części oświatowej subwencji ogólnej uwzględnionej w ustawie budżetowej na rok 2018 (43.075.129 tys. zł) o 3.832.365 tys. zł, tj. o 8,9%. Był to najwyższy nominalnie wzrost subwencji oświatowej w historii. Wzrost kwoty subwencji na 2019 r. uwzględniał m.in. środki na podwyżki wynagrodzeń nauczycieli od 1 stycznia 2019 r. Na sfinansowanie

podwyżek wynagrodzeń nauczycieli od 1 września 2019 r. zostały wyodrębnione dodatkowe środki w budżecie państwa w wysokości dodatkowego 1 mld zł.

W latach 2010 – 2020¹ subwencja oświatowa wzrosła z kwoty 35 mld zł do 49,8 mld zł to jest o 14,8 mld zł (wzrost o 42%). Jednocześnie dochody jednostek samorządu terytorialnego rosły znacznie szybciej niż wydatki w zakresie oświaty. W roku 2010 dochody samorządów terytorialnych wynosiły 162,8 mld zł. W roku 2019 dochody w stosunku do roku 2010 wzrosły o 115,7 mld zł (wzrost o 71%) i wynosiły 278,5 mld zł.

Kalkulacja łącznej kwoty subwencji oświatowej na dany rok budżetowy jest jednym elementem systemu finansowania oświaty, drugim, który wpływa na wysokość subwencji dla poszczególnych JST jest sposób podziału kwoty subwencji oświatowej. W wyniku podziału subwencji część samorządów otrzymuje subwencję w wysokości mniej lub bardziej pokrywającą ponoszone koszty. Obecny model podziału subwencji bazuje w głównej mierze na liczbie uczniów i wychowanków. Subwencja naliczana przede wszystkim na uczniów powoduje sytuację, że nalicza się relatywnie wyższą subwencję dla jednostek samorządu terytorialnego, w których jest duża liczba uczniów. Dysproporcja w poziomie dochodów z tytułu subwencji oświatowej naliczanej na uczniów dużych i małych szkół nie ma podobnego odzwierciedlenia w kosztach w sytuacji, gdy liczba oddziałów jest podobna, ale w jednych w oddziałach jest duża liczba uczniów a w drugich - mała. Pomimo uwzględnienia przy podziale subwencji oświatowej przez lata kolejnych nowych charakterystyk wpływających na precyzyjniejsze kierowanie środkami w odniesieniu do zadań, uzależnianie subwencji od liczby uczniów jest słabością obecnego modelu podziału subwencji. Potrzeba udoskonalenia modelu podziału subwencji dostrzegają wszystkie strony zarówno samorządy, Ministerstwo Edukacji Narodowej jak i związki zawodowe nauczycieli. Prace w tym zakresie mają być prowadzone w ramach Zespołu ds. statusu zawodowego pracowników oświaty (prace zespołu były wznowione końcem 2019 r., w trakcie epidemii zostały zawieszone)². Zadaniem zespołu jest wypracowanie rozwiązań systemowych w dziedzinie edukacji oraz zdefiniowanie długofalowej strategii polityki oświatowej w zakresie praw i obowiązków pracowników oświaty, w szczególności w zakresie finansowania oświaty, wynagradzania nauczycieli, awansu zawodowego, czasu i warunków pracy nauczycieli.

¹ Według projektu ustawy budżetowej na rok 2020 przekazanej do Sejmu RP z autokorektą.

² Ministerstwo Edukacji Narodowej podjęło próbę stworzenia modelu podziału subwencji uwzględniającego w części liczbę oddziałów. Zmiany w tym zakresie zostały przesunięte w czasie ze względu na sygnały od samorządów dotyczące potrzeby głębszej analizy modelu.

Ponadto zaobserwowano korzystną dynamikę w dochodach własnych JST – dochody własne ogółem wzrosły w skali kraju o 11,8 mld zł, tj. o 9,5% (124,0 mld zł w 2018 r. – 135,8 mld zł w 2019 r.). W ramach dochodów własnych, dochody z tytułu udziału w podatku PIT i CIT w 2019 r. wzrosły łącznie o 6,4 mld zł, z tego:

- PIT: 56,1 mld zł wzrost o 5,2 mld zł (50,9 mld zł w 2018 r.), tj. o 10,3%,
- CIT: 10,9 mld zł wzrost o 1,2 mld zł (9,7 mld zł w 2018 r.), tj. o 12,4%.

Pomimo, że wysokość środków wypłaconą z tytułu udziału w podatku PIT samorządom za marzec i kwiecień 2020 r. spada w stosunku do marca i kwietnia 2019 r. to widać poprawę sytuacji za miesiąc maj 2020 r. Za ten miesiąc wypłacono samorządom kwotę 5,5 mld zł i jest to kwota wyższa o 21% niż wypłacona w maju 2019 r. a także o 34,5% wyższa niż wypłacona za kwiecień 2020 r.

Nie ulega wątpliwości, że niektóre samorzady mogą mieć przejściowe trudności finansowe w związku z COVID-19. Efekty pandemii mogą być widoczne w budżetach jednostek samorządu terytorialnego m. in. po stronie przychodowej z uwagi na niższy od planowanego wzrost dochodów własnych, wpływów z PIT czy CIT. Jednak wciąż trudno ocenić jaki będzie faktyczny rozmiar korekty dochodów w budżetach samorządowych. Zapewniam, że zarówno Rząd RP jak i Ministerstwo Edukacji Narodowej, monitoruje sytuację na bieżąco i pozostaje w dialogu z samorządowcami. Naliczona subwencja oświatowa na szkoły i placówki oświatowe w roku 2020 wypłacana jest niezależnie od sytuacji związanej z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19. Subwencja oświatowa jest w tym trudnym okresie stanu epidemii stabilnym źródłem dochodów podtrzymującym płynność finansową samorządów.

W dniu 23 czerwca 2020 r. Prezydent RP podpisał ustawę o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19. Ustawa zawiera szereg narzędzi wspierających finanse JST w ramach tzw. tarczy samorządowej.

Niezależnie od powyższego, samorządom zostaną przekazane dodatkowe środki finansowe na inwestycje w celu minimalizowania skutków zmniejszenia dochodów własnych JST, spowodowanego epidemią COVID-19. W ramach Funduszu Covid-19 przeznaczonych zostanie 6 mld zł – 5 mld zł dla gmin i 1 mld zł dla powiatów – na dopłaty do inwestycji lokalnych. Pieniądze przekazane przez rząd będzie można wykorzystać na bliskie ludziom inwestycje, takie jak szkoły, przedszkola, żłobki, wodociągi i kanalizacja, szpitale, domy pomocy społecznej, chodniki czy remonty, a także inne działania. Dostęp do wielkiego rządowego

programu wsparcia inwestycji otrzymają wszystkie gminy i powiaty w naszym kraju. Fundusz odegra rolę tarczy dla samorządów. Będzie to również program wsparcia dla polskich małych i średnich firm, które realizują zadania inwestycyjne samorządów. To kolejny zastrzyk pieniędzy, który pozwala nie tylko na utrzymanie miejsc pracy, ale także rozwój przedsiębiorstw.

Z poważaniem

Jerzy Jakubczuk
Dyrektor
Departament Współpracy z Samorządem
Terytorialnym
/ – podpisany cyfrowo/

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1103941.3273563.2962846
Nazwa dokumentu	odpowiedź na stanowisko Konwentu.docx
Tytuł dokumentu	odpowiedź na stanowisko Konwentu
Sygnatura dokumentu	DWST-WSST.356.2819.2020
Data dokumentu	2020-07-07
Skrót dokumentu	E2E9C32F2CD309B6B71122756B04C4AB1AD5CDC6
Wersja dokumentu	1.16
Data podpisu	2020-07-07 08:05:14
Podpisane przez	Jerzy Jakubczuk Dyrektor

EZD 3.96.1.1.13854

Data wydruku: 2020-07-07

Autor wydruku: Jednorowska Anna (Starszy Specjalista)